

L-EWWEL SENA

IL-MALTI

HIN: Sagħtejn u kwart

Isem u Kunjom: _____ Klassi: _____

Istruzzjonijiet lill-istudenti:

1. Wieġeb il-mistoqsijiet kollha kif mitluba.
2. Ortografija, punteggjatura, ideat u preżentazzjoni tajbin jgħinuk biex tikseb riżultati aħjar.
3. Meta tlesti, erġa' ara l-karta kollha mill-bidu biex tirranġa xi żbalji li jista' jkollok u timla dak li ġallejt barra.

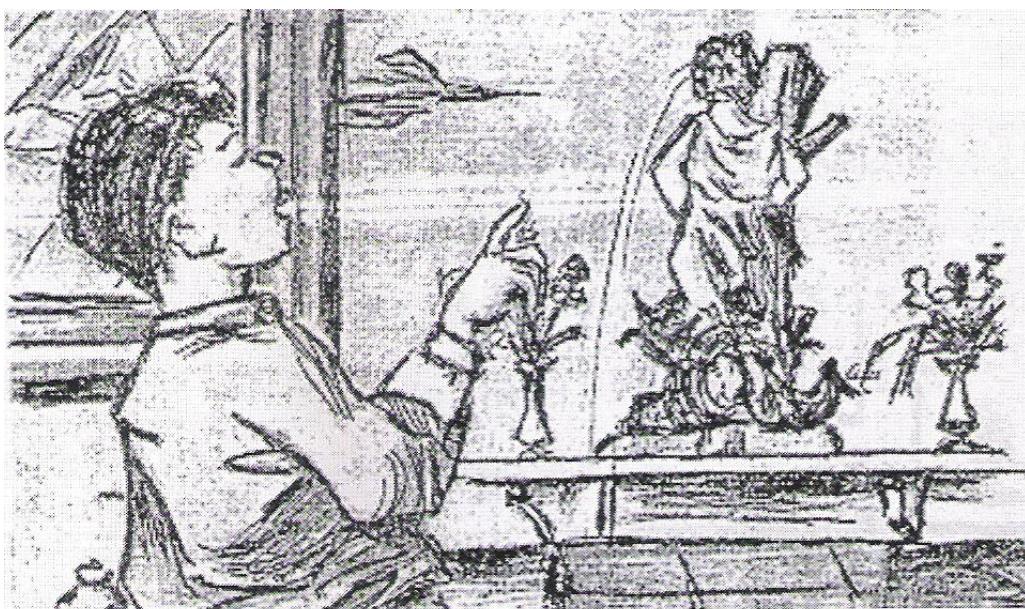
GĦALL-UŻU TAL-Għalliema

L-ISKEMA TAL-MARKI (*tikteb xejn hawn taħt*)

Mistoqsija	A	B	Č	D	E	Ġ	Smigħ	Oral	TOTAL
Marki	12	16	12	12	8	20	10	10	100
Marki tal-istudent/a									

KUMMENTI

Aqra sewwa din is-silta u wiegeb il-mistoqsijiet:

Pietru kien joqghod jitlajja barra u jasal l-iskola tard. Is-Surmast kien jilmhu dieħel bilmod u kien jirrabja. “Haffef, Pietru!” kien jgħidlu, “kemm se ddum dieħel bis-santa fjakka kollha?” Din il-biċċa tas-santa fjakka dejjem ħawditu lil Pietru. (*par. 1*)

“Din Santa Fjakka min hi, Sir?” staqsa darba lis-Sur Borg. “Is-Surmast dejjem lilha jsemmili meta niġi tard.” “Il-qaddisa protettriċi tat-tfal li jmorru l-iskola tard,” qallu s-Sur Borg bid-dahka. Iżda għal Pietru Santa Fjakka baqgħet misteru. (*par. 2*)

Darba, ommu kienet qeqħda tnaddaf il-kamra tal-bejt u ġo kaxxetta qadima sabet statwa tat-tafal, kerha daqs id-dlam. Qalet li l-familja tagħha dejjem żammitha b'għożża kbira. Kienet statwa ta’ mara qasira u ħoxna, b'rasha kbira u wiċċha mfattar. Taħtha kellha dragun bi tlett irjus u idejha kienu marbutin wara daharha ma’ zokk ta’ siġra. (*par. 3*)

“Dik min hi, ma?” staqsa Pietru. “Ma nafx,” wiegbet ommu. “Naf biss li dik qaddisa kbira li kien qatilha xi dragun.” “Qaddisa dik? Daqskemm hi kerha!” merieha Pietru. “Ara ma nghidlekx!” ħatfitu ommu, “dik flus kbar tiswa għax antika.” U poġgietha fuq l-ixkafka tal-Madonna bix-xemgħa tixgħel quddiemha. (*par. 4*)

Imma din ta’ bla isem ma setgħetx tinżillu. Għalhekk ried isibilha isem hu. Ftakar f’Santa Fjakka, li tant kien isemmilu s-Surmast, u ta dan l-isem lil dik il-kruha ta’ statwa. (*par. 5*)

(*Silta meħuda u addattata minn Il-Bawxati ta’ Pietru Pitravu ta’ Carmel G. Cauchi*)

A. FEHIM IT-TEST**(12-il marka)****1. Min kien jasal l-iskola tard?**

- a) is-Sur Borg b) Pietru c) is-Surmast (marka)

2. Għaliex Pietru kien imur l-iskola tard?

- a) kien jibqa' rieqed
b) kien jibqa' barra u ma jidħolx
c) kien imur jixtri ma' ommu (marka)

3. Min kien jirrabja ħafna ma' Pietru?

- a) Ommu b) Is-Sur Borg c) is-Surmast (marka)

4. Il-qaddisa protettriċi tat-tfal li jaslu l-iskola tard hi _____ (marka)**5. L-istatwa li sabet omm Pietru kienet statwa tat-_____ , kerha daqs id-_____ (2 marki)****6. _____ qatel lil din il-qaddisa kbira. (marka)****7. Kif kien wiċċ din l-istatwa?**

_____ (marka)

8. Xi tfisser 'kaxxetta'? _____ (marka)**9. X'poġġiet omm Pietru quddiem l-istatwa tal-qaddisa?**

_____ (marka)

10. Għaliex Pietru ried isib isem lil din il-qaddisa?

_____ (2 marki)

B. GHARFIEN IL-LINGWA u GRAMMATIKA

(16-il marka)

GRAMMATIKA U MORFOLOGIJA: Aqra dan il-paragrafu u wara wieġeb il-mistoqsijiet.

Kien lejl tassew inpenjattiv ghall-pulizija u ghall-membri tat-Taqsima tat-Tifi tan-Nar! Fit-3.00a.m. dahlet telefonata fl-ghassa ta' Hal Mitluq tirraporta nirien kbar fi Triq il-Harifa. Il-mahżen ta' Pawlu Gatt, il-mastrudaxxa, kien qed jaqbad sew u n-nirien bdew jinfirxu anke sa barra t-triq, fejn kien hemm xi karozzi pparkjati. Mill-ewwel investigazzjonijiet ħareġ li n-nar qabad ghall-ħabta tat-tlieta ta' filgħodu imma malajr infirex minħabba l-injam li kien jinsab fil-mahżen. Sorsi infurmati qualu li Pawlu kien wasal biex jirtira mix-xogħol u jgawdi dak li tant ħadem għalihi. Imma sewwa jgħidu li l-bniedem jipproponi u Alla jiddisponi!

1. Ikteb il-kliem bir-rig taħtu f'ordni alfabetika (*wahda minnhom hija lesta digħà*):

_____ telefonata _____ (4 marki)

2. Mill-paragrafu t'hawn fuq, ikteb kelma li tibda

i) b'konsonanti xemxija _____

ii) b'konsonanti ratba _____ (2 marki)

3. Aqta' sing taħt it-tweġiba t-tajba u ikteb għaliex tiktibha hekk:

i) nirien (kbar, gbar) għax ngħidu _____ (2 marki)

ii) mill-investigazzjonijiet (ħareċ, ħareġ) għax ngħidu _____ (2 marki)

4. Ikteb l-artiklu quddiem dan il-kliem: i) _____ incident ii) _____ hruq

iii) _____ sptar iv) _____ xogħol

(2 marki)

5. Ikteb il-mamma u l-għerq ta' dawn il-verbi:

MAMMA

GHERQ

i) dahlet _____ (2 marki)

ii) jaqbad _____ (2 marki)

Ċ (i) Il-Poezija: Nadriet 1 ta' Tarċisju Zarb

(12-il marka)

1. Din hija silta mill-poezija

Il-Bikja tal-Buskett ta' Oliver Friggieri.

*Kull ġebla tenniet kelma
li llum tafha bl-amment,
u qaltli biex inwassal
lill-kotra dal-lament.*

a. L-ewwel vers ta' din l-istrofa fih 6 sillabi 7 sillabi 8 sillabi .

b. Din l-istrofa fiha 3 versi 6 versi 4 versi .

c. Ikteb iż-żewġ kelmiet li jirrimaw f'din l-istrofa: _____

d. Il-kelma “*lament*” tfisser tgergira. Veru Falz

(marka l-wahda)

2. Fil-poezija **San Frangisk u l-Gamiem**, ma' min daru l-gamiem meta ħarġu mill-qafas?

_____ (marka)

3. Liema minn dawn il-frott jissemma fil-poezija *Tifhira lil Malta ta' Gan Anton Vassallo*?

a. il-frawla b. it-tuffieħa c. il-banana (marka)

4. Ma' min hu mqabbel Alla fil-poezija **Il-Holma t'Alla ta' Anton Buttigieg**?

a. ma' habib b. ma' Chopin c. ma' artist (marka)

5. Imla l-vojt bil-kliem li ssib f'din il-kaxxa. Mhux il-kliem kollu jintuża.

qima – ilmijiet – id-dinja – widien – kampanja – ghelieqi – klieb

Fil-poezija **Il-Holma t'Alla ta' Anton Buttigieg**, il-poeta jgħidilna li qabel Alla għamel _____, holom holma. Holom b'_____, għoljet, _____ u xmajjar. Jgħidilna li meta nimxu fil-_____ aħna nkun qed nimxu fil-ħolma t'Alla u għalhekk għandna dejjem nimxu bil-mod u bil-_____. (marka l-wahda)

Č (ii) LETTERATURA – il-Proža: Zito Zandarell ta' Carmel G. Cauchi (12-il marka)

1. Immarka jekk hux Veru jew Falz.

	Veru	Falz
a.	Il-familja ta' Zito kellhom īxsara fil-boxxla tal-vettura spazjali u għalhekk kellhom jinżlu fuq id-dinja tagħna.	
b.	Salvina kienet mara seksieka.	
c.	Is-Sur Vassallo kien is-surmast tal-iskola ta' Stefan u Melissa.	
d.	Meta t-tfal raw lil Zito għall-ewwel darba hu kien mistoħbi go ġhajt tas-sejjieħ.	

(marka l-wahda)

2. Aghżel il-kelma t-tajba.

a. Darba Zito salva t-tifel ta' Christine billi

qabeż minn bejt għal iehor uża l-poter tal-kamuflax uża dawl aħdar .

(marka)

b. Hector Brincat kien student bravu simpatiku buli .

(marka)

c. Darba Zito salva kelb kanarin qattus li Lorella kienet ġadet magħha l-iskola.

(marka)

d. Katya, it-tifla tas-Sur Vassallo, kienet truxa muta għamja .

(marka)

3. Imla l-vojt.

Il-mamà marret tfittem lill-oħrajn, meta waqgħet u weġġgħet _____ . Kif ra x'kien

għara, _____ poġġa _____ fuq il-gerħha u din dehret tixgħel b'dawl

_____ .

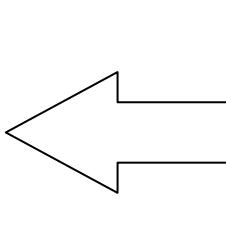
(marka l-wahda)

D. MALTI KOMUNIKATTIV

(8 marki)

Immagina li inti Mario/Maria Borg, li toqghod f'63 Triq l-Hena, Hal Sliem SLM078. Ikteb **ittra informali ta'** madwar **60 kelma** lill-kugin/a tiegħek Sandro/a li fiha tistiednu / tistedinha tqatta' l-vaganzi tas-sajf li ġej għandek.

(Tinsiex tikteb iż-żewġ indirizzi fuq il-linji provduti. Qassam l-ittra fi tliet paragrafi: fl-ewwel paragrafu aghmel introduzzjoni, fit-tieni paragrafu aghmel il-ħsibijiet ewlenin tiegħek, u fit-tielet paragrafu aghmel il-konklużjoni.)

Hawnhekk ikteb
l-indirizz u d-data

Għażiż/a _____,

**Hawnhekk ikteb
it-tislima u l-introduzzjoni:** kif
inhi, kemm ilek ma
tarah/ha, kif inhi
l-familja

Hawnhekk ikteb
kif beħsiebek
tqatta' s-sajf mal-
kugin/a bħal
ħargiet il-baħar,
Għawdex, ikliet,
divertiment.

Dejjem tiegħek

Hawnhekk ikteb l-
aħħar tislijiet u x-
xewqa li jaċċetta /
taċċetta l-istedina
tiegħek.

Aghżel **WIEHED** minn dawn u **ikteb madwar 150 kelma.** (**Ikteb fuq karta oħra**)

1. Il-Milied li ghadda qlajt ktieb li ghadek titkellem dwaru sallum.

Irrakkonta l-istorja u għid x'laqtek l-aktar fih.

Xi ideat: *mingħand min qlajtu rigal, l-isem tal-ktieb, il-karattri, l-istorja li fih, kif spicċat, xi tagħlim/a li ġadha minnu.*

2. Ikteb storja li tibda b'dan il-kliem:

Kien il-Karnival u jien u sħabi tlajna l-Belt għall-ewwel darba biex naraw x'ikun hemm. Imma ma kienx Karnival li morna għax.....

Xi ideat: *pjazza, kuluri, żfin, mužika, karrijiet, post imwarrab, dlam, qatgħha kbira, maskri, għasssa tal-pulizija, ġenituri.*

3. Qlajt kastig u ma kienx haqqni!

Xi ideat: *għaliex qlajt il-kastig, min tahulek, x'kien, x'kien ġara tassew, min kellu jieħu l-kastig, x'kienet ir-reazzjoni tiegħek - dwejjaq, waħdek, kif spicċat l-affari kollha.*

Pjan tal-kitba:

Numru tal-komponiment